

Yapay Zeka Üzerine Önemli Bir Yazı

S. Vedat Karaarslan, (Arkeolog- Elektronik Mühendisi (MSc.)

Ünlü fizikçi Richard Feynman bir üniversitede konferans verirken dinleyicilere sorar

'Beni tanıyor musunuz? Daha önce hiç gördünüz mü?' diye.

Katılımcıların hepsi bağırarak 'tabi ki gördük' diye cevap verirler. Feynman bir kez daha sorar 'nerede gördünüz?' diye. Dinleyiciler bu kez 'internette resimlerinizi gördük' diye cevap verirler.

Feynman bu kez dinleyicilere 'onlar benim piksellerim...piksellerim..' diye cevap vermiş.

Bildiğiniz üzere Türkçesi pek de tutmayan bir kelime olarak 'gözek' olan pikseller (pixel) bilgisayar ekranlarında görüntüleri oluşturan noktacıklara verilen adlandırma olup bir ekranda resim ne kadar net olursa o kadar resmin çok pikseli vardır şeklinde ifade edilir. Örneğin 2048 × 1536 piksellik bir görüntü 3.145.728 bitmiş görüntü pikseli halinde bilgisayar ya da TV ekranlarında görülür. Bu sayı arttıkça görüntü netleşir azaldıkça görüntü netliğini kaybeder.

Yani Feynman'ın piksel görüntüleriymiş bilgisayar ekranlarında görülenler, aslı hiç değildi.

Şimdi bu whatsapp da da, instagram da da, facebook da, her bir çeşit internet ortamında ya da TV lerde görüntüler piksellere dönüşen, bir ifade etme tarzı olarak toplumda kanıksandığı bilinen 'kuş cıvıltısı' anlamına gelen 'tweet' kelimesinden üretilme insan psikolojisine özgü olan söz söyleme eylemi dışında sanki yapılması zorunlu bir insan davranışı gibi ya da sanki ülke yönetimine esas olacak eylem ve aksiyonlara temel teşkil edecek şekilde 'efendim o konuda bir twit bile atmadı' denilen manası olmayan ve beyhude ifadelerle iletişim ortamlarında twitter mesajları, (X platformu) iletişimde anlamsız ama görünürde kodlayıcılarla anlamlandırılan noktacıklardan oluşur.

Belki de tam duygularımızı yansıtamayan bu kelimeler bir Amerikan kodlama standartı olarak ASCII (American Standard Code for Information Interchange) olarak bilinen kodlamayla 7 bitlik heksadesimal sayı dizilerinden oluşan ve binary olarak iletilen koddan oluşan harfler kombinasyonundan meydana gelir. Örneğin AL diye yazdığımızda oluşan bit büyük harf olarak A harfinin karşılığı

olan 65 ondalık sayısı, L harfi ise 76 ondalık karşılığı olarak binary bit dizisi olarak 1000001 1001100 şeklinde iletilir.

Bu bit dizisinde duygu olabilir mi? Bunda duygu ya da his nerede?

Ya da hayatı ikili kodlar gibi atom bombasının yapılmasına teorik katkılar sağlayan ve canlıların ya var olduğu ya da yok olduğu 'nükleer bomba' gerçeğinin canlılar üzerindeki etkisini görmezden gelen Feynman'ın da hocası olan '**kuantum fiziği**' alanında da çalışmalar yapan Nobel ödüllü Amerikalı fizikçi John Wheeler'in '**it from bit**' diyerek dediği gibi ya var (1) ya da yok (0) olarak algılayabilir miyiz?

Bundan dolayı her yazılan duygu, ya da his gibi insani melekeleri içermeyen duygu yoksunu bitlerden oluşan ses ve duygu yoksunu yazılarla, görüntülerle insanların sanal ortamlarda birbirimizi görmeden bu dönüşümlü bitlerle anlaşması nasıl mümkün olabilir ki?

Bu durum uzun süredir tartışılan bir felsefi konu olarak bundan dolayı kimse kimseyi kırmadan bu yazılarla insanların sosyal medya üzerinden ve son zamanlarda hatta uzun bir süredir tartışılmakta olan '**yapay zeka**' aldatmacalarına paralel olacak şekilde insanların nasıl anlaşabileceklerine dair sorunun, filozof **Kant**'ın, '**Saf Aklın Eleştirisi**' adlı kitabından bu yana tartışılan insanın '**özgür bir iradeye**' sahip varlık olarak sahip olduğu '**bilinç ve akıl**' fonksiyonlarının fiziksel süreçlere indirgenemeyeceğine yönelik gerçekler dolayısıyla şimdilik kaydıyla bilgisayarlar aktarılamayacağı anlaşılıyor.

KAYNAK: ARKEOTEKNO

Kaynak link: https://www.arkeotekno.com/pg_789_duygu-ve-hisleri-olmayan-bit-ler